

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет математики та інформатики

Кафедра математичного і функціонального аналізу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПОГЛИБЛЕНІ РОЗДІЛИ МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ: ВІД НЬЮТОНА
ДО ШІ**

Освітня програма Математика

Спеціальність E7 Математика

Галузь знань E Природничі науки, математика та статистика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Математичний аналіз I
Викладач (і)	Марцінків Марія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380953062048
E-mail викладача	mariia.martsinkiv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції та практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Консультації	Очні та онлайн консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на поглиблене вивчення ключових розділів математичного аналізу з акцентом на їх прикладне застосування. У курсі розглядаються границі, неперервність, похідна та її застосування, визначений і невизначений інтеграл, числові та функціональні ряди, а також елементи аналізу функцій багатьох змінних. Особлива увага приділяється використанню аналітичних методів у задачах оптимізації, математичного моделювання, економіки, фізики, інформатики та обчислювальної математики.

Курс формує в студентів вміння застосовувати похідну для дослідження функцій та розв'язування задач на екстремум, використовувати інтеграл для опису процесів накопичення та оцінки величин, будувати наближення за допомогою рядів Тейлора і Маклорена, аналізувати багатовимірні функції та розв'язувати задачі багатофакторної оптимізації. Значна частина дисципліни присвячена інтерпретації результатів у прикладному контексті та розвитку навичок математичного моделювання.

Дисципліна забезпечує фундаментальну аналітичну підготовку студентів, розвиває логічне мислення, навички доказового міркування та вміння застосовувати математичні методи для розв'язування прикладних задач різної складності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування в студентів системного розуміння сучасних аналітичних методів та розвиток умінь застосовувати інструменти математичного аналізу для моделювання, дослідження та оптимізації реальних процесів у природничих, технічних та економічних задачах.

Цілі навчальної дисципліни

- Поглибити знання студентів з теорії границь, неперервності, похідної та інтеграла.
- Сформувати вміння досліджувати функції та будувати математичні моделі прикладних процесів.
- Навчити застосовувати похідну для розв'язування задач оптимізації та аналізу швидкості зміни величин.

- Розвинути навички використання інтеграла для опису процесів накопичення, оцінки площ, об'ємів та інших величин.
- Ознайомити з методами наближення функцій за допомогою рядів та оцінювання похибки.
- Сформувати компетентності з аналізу функцій багатьох змінних та розв'язування багатофакторних оптимізаційних задач.
- Розвинути здатність інтерпретувати результати математичного аналізу в прикладному контексті та використовувати їх у професійній діяльності.
-

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	0/16/0
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
6	E7 Математика	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	лабораторні заняття	сам. роб
1. Границя та асимптотика в прикладних задачах. Асимптотичні оцінки. Порядки малості. Лінеаризація функцій. Оцінка похибок наближення. Асимптотичні моделі в економіці та фізиці. Чисельне обчислення границь.	2	2	8

2. Неперервність і моделювання процесів Неперервні моделі в економіці. Рівномірна неперервність і стабільність. Теорема про проміжні значення (задачі на існування розв'язків). Моделі росту населення.	2	2	8
3. Похідна та оптимізація Екстремуми в прикладних задачах. Гранична корисність. Швидкість зміни та інтерпретація Лінеаризація та апроксимація. Чисельне знаходження максимуму.	2	2	10
4. Інтеграл і моделі накопичення Інтеграл як накопичення. Середнє значення функції. Площа, об'єм, маса. Невласні інтеграли в ймовірності. Чисельне інтегрування (метод трапецій, Сімпсона).	2	2	10
5. Ряди та наближення Степеневі ряди. Наближення функцій поліномами. Ряди Тейлора для обчислень. Оцінка похибки. Чисельні обчислення через розклади.	2	2	8
6. Функції багатьох змінних та оптимізація Гradient і напрям найбільшого зростання. Оптимізація з обмеженнями. Метод множників Лагранжа. Поверхні рівня. Кратні інтеграли в задачах фізики.	2	2	10
7. Видатні вчені та їх внесок у розвиток математичного аналізу. Аналіз роботи онлайн-калькуляторів у математичному аналізі.	2	2	8
Контрольна робота		2	
ЗАГ.:	14	16	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен; “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка за семестр має бути не менша, ніж 50 балів.
Підсумковий контроль	Залік

7. Політика навчальної дисципліни

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Академічна доброчесність:

Порушення вимоги самостійності виконання завдань курсу призводить до нульової оцінки за відповідний контрольний захід.

Відвідування занять

Пропущене заняття не оцінюється. Пропуски занять відпрацьовуються шляхом демонстрації виконання всіх завдань пропущеного заняття.

Неформальна освіта:

Можливе зарахування результатів неформальної освіти через експертизу викладачем джерела такої освіти.

8. Рекомендована література

Основна

1. Дюженкова Л.І. Математичний аналіз у задачах і прикладах: Навчальний посібник / Л.І. Дюженкова, Т.В. Колесник, М.Я. Лященко, Г.О. Михалін, М.І. Шкіль. – К.: Вища школа, 2002. – Ч.2. – 462 с.
2. Заболоцький М.В. Математичний аналіз: Підручник / М.В. Заболоцький, О.Г. Сторож, С.І. Тарасюк. – К.: Знання, 2008. – 421 с.
3. Фіхтенгольц Г.М. Курс диференціального та інтегрального числення. Переклад небайдужих до математики і України: С. Зінов'єв, А. Груша, О. Галганов, А. Рогова, Р. Путятін. Електронне видання – 1595 с. (<https://nebayduzhi-math.azurewebsites.net/>)
4. Шкіль М.І. Математичний аналіз: Підручник: У 2 ч. Ч.1 – К.: Вища школа, 2005. – 477 с.
5. Практикум з математичного аналізу. – Частина І. / А.В. Загороднюк, М.І. Копач, В.В. Кравців, Г.П. Малицька, А.В. Соломко, С.В. Шарин. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Івано-Франківськ : Сімик, 2013. – 177 с.
6. Практикум з математичного аналізу. – Частина ІІ. / А.В. Загороднюк, М.І. Копач, В.В. Кравців, Г.П. Малицька, А.В. Соломко, С.В. Шарин. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Івано-Франківськ : Сімик, 2013. – 186 с.
7. Практикум з математичного аналізу. – Частина ІІІ. / А.В. Загороднюк, М.І. Копач, В.В. Кравців, Г.П. Малицька, М. В. Марцінків, Г. В. Петрів, А.В. Соломко, – Івано-Франківськ : Сімик, 2015. – 190 с.

Викладач:

к.ф.-м.н, доц. Марія МАРЦІНКІВ